

Na kim spoczywa odpowiedzialność za niekompletnie wypełnione zlecenie lekarskie na zabiegi pielęgniarские?

Opublikowano: QA 247950

Status: aktualne

PYTANIE

Na kim spoczywa odpowiedzialność za niekompletnie wypełnione zlecenie lekarskie na zabiegi pielęgniarские?

Kto odpowiada przed funduszem?

ODPOWIEDŹ

Odpowiedzialność za niekompletnie wypełnione zlecenie lekarskie na zabiegi pielęgniarские może ponieść zarówno lekarz, jak i pielęgniarка, w zależności od rodzaju odpowiedzialności i okoliczności danej sprawy. Odpowiedzialność wobec Narodowego Funduszu Zdrowia ponosi świadczeniodawca, czyli podmiot, który zawarł z Funduszem umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Uzasadnienie

Istnieją różne rodzaje odpowiedzialności: cywilna, karna, zawodowa (przed organami samorządu zawodowego), porządkowa (na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy; tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Podstawy odpowiedzialności zawodowej lekarza określa ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 219, poz. 1708 z późn. zm.), natomiast w odniesieniu do pielęgniarки ma zastosowanie ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarок i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1038) z późn. zm.). Odpowiedzialność zawodową ponosi się za naruszenie zasad etyki zawodowej lub przepisów regulujących wykonywanie zawodu odpowiednio lekarza albo pielęgniarки. Lekarz, jak i pielęgniarка, ponoszą odpowiedzialność za własne działanie lub zaniechanie. Jeżeli lekarz dopełnił wszelkich niezbędnych formalności przy zleceniu pielęgniarce wykonania danego zabiegu, to ona może ponieść odpowiedzialność za nieprawidłowe, w tym niepełne, jego wykonanie.

Na gruncie przepisów prawa cywilnego ponosi się odpowiedzialność za własne działanie lub zaniechanie, ale w niektórych przypadkach można także ponieść odpowiedzialność za cudze czyny. Np. taką odpowiedzialność przewidują art. 429 i 430 Kodeksu cywilnego. Pierwszy z tych przepisów związany jest z powierzeniem wykonania czynności osobie, która zajmuje wobec powierzającego pozycję samodzielną. Powierzający odpowiada za cudzy czyn, a jednocześnie za czyn własny, polegający na dokonaniu niewłaściwego wyboru osoby, której powierzył wykonanie czynności. Odpowiedzialność za cudzy czyn po stronie powierzającego oparta jest na zasadzie winy. Z kolei na zasadzie ryzyka oparta jest odpowiedzialność

powierzającego, o której mowa w art. 430 k.c., jeśli osoba, której powierzono wykonanie danej czynności, nie ma wobec powierzającego pozycji samodzielnej i może być traktowana jako podwładny (odpowiedzialność zwierzchnik - podwładny). Osoba, która powierza wykonanie czynności drugiemu, zachowując możliwość kierowania jego zachowaniem, odpowiada za szkodę przez niego wyrządzoną i ma obowiązek jej naprawienia. Zastosowanie tego przepisu nie wymaga jakiegokolwiek winy zwierzchnika. Zwierzchnik odpowiada na zasadzie ryzyka i nie może się od tej odpowiedzialności uwolnić, nawet wykazując, że podwładny działał nie stosując się do jego wskazówek, czy nawet wbrew takim wskazówkom. W zależności więc od okoliczności danej sytuacji, lekarz może być pociągnięty do odpowiedzialności za niewłaściwe wykonanie przez pielęgniarkę zlecenia lekarskiego.

W przypadku osób wykonujących zawód na podstawie stosunku pracy, odpowiedzialność za wyrządzone przez nie szkody przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych wobec osób trzecich ponosi wyłącznie pracodawca. Natomiast pracownik ponosi odpowiedzialność wobec pracodawcy, który naprawił taką szkodę. Odszkodowanie pracownika ustala się w wysokości wyrządzonej szkody, jednak nie może ono przewyższać kwoty trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody. Natomiast w razie wyrządzenia szkody umyślnie, pracownik jest zobowiązany do jej naprawienia w pełnej wysokości (art. 114-122 Kodeksu pracy).

Wobec Narodowego Funduszu Zdrowia odpowiedzialność wynikającą z umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej ponosi wyłącznie świadczeniodawca, który zawarł daną umowę. Lekarz lub pielęgniarka, którzy wykonują zawód na podstawie stosunku pracy z podmiotem leczniczym, będącym świadczeniodawcą, nie są stroną umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia i nie mogą być pociągnięci przez Fundusz do odpowiedzialności w związku z realizacją tej umowy. Nie wyklucza to ich odpowiedzialności wobec podmiotu leczniczego za wyrządzone szkody, czy też ich odpowiedzialności zawodowej. Jeżeli lekarz lub pielęgniarka są świadczeniodawcami i niewłaściwe udzielenie świadczenia lub zaniechanie udzielenia świadczenia następuje w związku z realizacją umowy, którą sami zawarli z Funduszem, wówczas mogą oni ponieść odpowiedzialność z tego tytułu.